

DATOVOU SCHRÁNKOU

Obvodní soud pro Prahu 5

Hybernská 1006/18
110 00 Praha 1

Datová schránka: j8xab2v

Ke sp. zn.: NEPŘEDCHÁZÍ

Naše sp. zn.: 24-APHA-04/VB

Praha, 20. září 2024

Žalobkyně:

Římskokatolická farnost u kostela sv. Jakuba Staršího Praha – Zbraslav

IČO 496 24 156

se sídlem U Národní galerie 472, 156 00 Praha – Zbraslav

zastoupená na základě plné moci JUDr. Jakubem Křížem, Ph.D., ev. č. ČAK 15195, vykonávajícím advokacii jako společník advokátní kanceláře Lexius advokáti s.r.o., IČO 046 66 933, se sídlem Na Podkovce 281/10, 147 00 Praha 4, pobočka Thákurova 676/3, 160 00 Praha 6, datová schránka kz73igd

Žalovaný:

Česká republika – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových

IČO 697 97 111

se sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha – Nové Město

Žaloba o povolení nezbytné cesty

Soudní poplatek bude uhrazen na výzvu soudu.

Lexius advokáti s.r.o.

Sídlo
Na Podkovce 281/10
147 00 Praha 4

Pobočka
Thákurova 676/3
160 00 Praha 6

lexius@lexius.cz
+420 777 985 630
www.lexius.cz

IČO 046 66 933
DIČ CZ046 66 933

Přílohy

- A. Plná moc
- B. Osvědčení o registraci plátce DPH
- C. Výpis z rejstříku evidovaných právnických osob vedeného Ministerstvem kultury
- D. Výpis z katastru nemovitostí k pozemku parc. č. 1 pro k. ú. Zbraslav
- E. Snímek katastrální mapy s promítnutím katastrální mapy
- F. Snímek mapy pozemkového katastru
- G. Kopie mapy evidence nemovitostí
- H. Výpis z knihovni vložky č. 146 pro katastrální obec Zbraslav
- I. Rozhodnutí o sloučení církevních právnických osob ze dne 27. dubna 2001
- J. Výpis z katastru nemovitostí k pozemku parc. č. 12/1 pro k. ú. Zbraslav
- K. Výpis ze seznamu X pro katastrální obec Zbraslav
- L. Částečný výpis ze seznamu X pro katastrální obec Zbraslav
- M. Letecký snímek z roku 1945
- N. Výpis z katastru nemovitostí k pozemku parc. č. 12/1 pro k. ú. Zbraslav ke dni 1. ledna 2003
- O. Sdělení žalovaného ze dne 5. srpna 2024, č. j. UZSVM/A/82451/2024-1
- P. Výpis z listu vlastnictví č. 1864 pro k. ú. Zbraslav
- Q. Snímek mapy s vyznačenými pozemky na listu vlastnictví č. 1864
- R. Výpis z katastru nemovitostí k pozemku parc. č. 34 v k. ú. Zbraslav
- S. Informace o kostele z internetových stránek žalobkyně

I.
Žalobkyně

1. Žalobkyně je evidovanou právnickou osobou zapsanou v rejstříku evidovaných právnických osob vedeném Ministerstvem kultury podle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, a součástí Církve římskokatolické.
2. Žalobkyně je vlastníkem pozemku parc. č. 1 v k. ú. Zbraslav, jehož součástí je stavba bez čp/če, objekt občanské vybavenosti – kostel sv. Jakuba Staršího na Zbraslavi (dále jen „kostel“). Pozemek katastru nemovitostí (KN) parc. č. 1 v k. ú. Zbraslav byl v minulosti evidován v pozemkovém katastru (PK) jako stavební parcela PK parc. č. 1, chrám Páně sv. Jakubu zasvěcený, na knihovní vložce č. 146 pro katastrální obec Zbraslav.
3. Vlastníkem knihovní vložky č. 146 pro katastrální obec Zbraslav byl farní chrám Páně ve Zbraslavi, jak vyplývá ze zápisu v části B této knihovní vložky. Farní chrám Páně ve Zbraslavi byl jako vlastník kostela zapsán na knihovní vložku č. 146 pro katastrální obec Zbraslav s poznámkou *Praes.: „Na základě protokolu ze dne 22. března 1877 č. 983 o vyšetřování k cíli zřízení nové knihy pozemkové pro katastrální obec Zbraslavskou ve smyslu zákona ze dne 5. prosince 1874 konaného vkládá se právo vlastnické pro farní chrám Páně ve Zbraslavi“*. Poznámka „*Praes.*“, v nezkrácené verzi „*sine praesentato*“, znamenala, že zápis byl převzat ze starší veřejnoprávní evidence (bod 185 nálezu Pléna Ústavního soudu ze dne 29. května 2013, sp. zn. Pl. ÚS 10/13).
4. Rozhodnutím Arcibiskupství pražského o sloučení církevních právnických osob dle kán. 121 CIC ze dne 27. dubna 2001 č. 2844/2001 byl farní chrám Páně ve Zbraslavi sloučen se žalobkyní. Farní chrám Páně ve Zbraslavi je tedy právním předchůdcem žalobkyně.
5. Z uvedeného vyplývá, že žalobkyně, resp. její právní předchůdce, je vlastníkem předmětného pozemku prokazatelně po dobu více než 147 let.

Důkazy

- C. Výpis z rejstříku evidovaných právnických osob vedeného Ministerstvem kultury
- D. Výpis z katastru nemovitostí k pozemku parc. č. 1 pro k. ú. Zbraslav
- E. Snímek katastrální mapy s promítnutím ortofoto mapy
- F. Kopie mapy pozemkového katastru
- G. Kopie mapy evidence nemovitostí
- H. Výpis z knihovní vložky č. 146 pro katastrální obec Zbraslav
- I. Rozhodnutí o sloučení církevních právnických osob ze dne 27. dubna 2001

II.
Cesta ke kostelu

6. Žalovaný (stát) je vlastníkem pozemku KN parc. č. 12/1, ostatní komunikace, v k. ú. Zbraslav (dále jen „předmětný pozemek“), který slouží jako přístup ke kostelu.
7. Předmětný pozemek vznikl z parcel pozemkového katastru PK parc. č. 5/3 a 308 pro katastrální obec Zbraslav (Königsaal). Pozemky PK parc. č. 53/3 a 308 byly zapsány v seznamu X, v němž byl evidován veřejný statek. U obou pozemků byl „spůsob vzdělávací“ vyznačen jako cesta kostelní.

8. Ze seznamu X, snímku mapy pozemkového katastru a leteckého snímku z roku 1945 vyplývá, že předmětný pozemek sloužil jako přístup ke kostelu. Podle ustanovení § 287 zákona č. 946/1811 Sb., všeobecného zákoníku občanského, byl veřejný statek ponechán všem k upotřebení.
9. Na základě ustanovení § 147 ústavního zákona č. 150/1948 Sb., Ústavy Československé republiky, přešel předmětný pozemek výslovně do vlastnictví státu. Z výpisu z katastru nemovitostí ze dne 1. ledna 2003 vyplývá, že od roku 1985 právo hospodařit s předmětným pozemkem náleželo Národní galerii v Praze, a to na základě hospodářské smlouvy č. 2598/1985.
10. Předmětný pozemek převzal jako nepotřebný Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových na základě Smlouvy o předání a o změně příslušnosti hospodařit s majetkem státu ze dne 6. dubna 2020, č. bj. UZSVM/A/45078/2019-HMU1.

Důkazy

- J. Výpis z katastru nemovitostí k pozemku parc. č. 12/1 pro k. ú. Zbraslav
- E. Snímek katastrální mapy s promítnutím ortofoto mapy
- F. Kopie mapy pozemkového katastru
- K. Výpis ze seznamu X pro katastrální obec Zbraslav
- L. Částečný výpis ze seznamu X pro katastrální obec Zbraslav
- M. Letecký snímek z roku 1945
- N. Výpis z katastru nemovitostí k pozemku parc. č. 12/1 pro k. ú. Zbraslav ke dni 1. ledna 2003
- O. Sdělení žalovaného ze dne 5. srpna 2024, č. j. UZSVM/A/82451/2024-1

III.

Absence přístupu

11. Dokud byla zohledňována povaha předmětného pozemku jako veřejného statku, měl žalobce, stejně jako další návštěvníci, přístup ke kostelu zajištěn. Tento stav však již netrval.
12. Žalovaný nepokládá předmětný pozemek za veřejný statek a nepřiznává existenci žádného práva, které by žalobkyni umožňovalo ke kostelu přistupovat. Návrh žalobkyně na zřízení služebnosti cesty k předmětnému pozemku žalovaný odmítl.
13. Zároveň ze sdělení žalovaného ze dne 5. srpna 2024, č. j. UZSVM/A/82451/2024-1, vyplývá, že žalovaný neeviduje žádný právní titul upravující užívání předmětného pozemku žalobkyní, ani třetími osobami.
14. Kontrolu nad předmětným pozemkem však žalovaný ve skutečnosti přenechal spoluvlastníkům areálu zbraslavského zámku, který je zapsán na listu vlastnictví č. 1864 pro k. ú. Zbraslav jako majetek Evy Curryové a společnosti Zámek Zbraslav s.r.o. Ze snímku ortofoto mapy vyplývá, že kostel je zámeckým areálem zcela obklopen, s tím, že pouze cesta na předmětném pozemku jej spojuje s pozemkem parc. č. 34 v k. ú. Zbraslav ve vlastnictví hlavního města Prahy, který slouží jako veřejná účelová komunikace.
15. Přístup žalobkyně ke kostelu je výrazně omezen. Pěší přístup pro její zástupce a návštěvníky kostela je ohraničen otevíracími hodinami zámeckého areálu. Jízda vozidly jí

pak není umožněna vůbec, individuální vjezdy vozidel po cestě ke kostelu na předmětném pozemku musí statutární orgán žalobkyně v každém jednotlivém případě nechat schválit spoluvlastníky zámeckého areálu. V praxi nebývají všechny žádosti o vjezd schváleny, což například komplikuje konání sňatků nebo pohřbů.

16. Přitom je třeba zdůraznit, že žalobkyně kostel využívá v souladu s jejím posláním a s účelem kostela pro pořádání bohoslužeb a k poskytování dalších duchovních služeb. Rovněž tak v kostele probíhají komentované prohlídky a kostel bývá také otevřen k individuálním prohlídkám. Kostel je tak využíván předem neomezeným okruhem návštěvníků. Žalobkyně je proto přesvědčena, že řádné provozování kostela je ve veřejném zájmu.
17. Bez zajištění přístupu nelze kostel využívat.

Důkazy

- P. Výpis z listu vlastnictví č. 1864 pro k. ú. Zbraslav
- Q. Snímek mapy s vyznačenými pozemky na listu vlastnictví č. 1864
- R. Výpis z katastru nemovitostí k pozemku parc. č. 34 v k. ú. Zbraslav
- S. Informace o kostele z internetových stránek žalobkyně

IV.

Zřízení nezbytné cesty a její rozsah

18. Ustanovení § 1029 odst. 1 občanského zákoníku předepisuje: „*Vlastník nemovité věci, na níž nelze řádně hospodařit či jinak ji řádně užívat proto, že není dostatečně spojena s veřejnou cestou, může žádat, aby mu soused za náhradu povolil nezbytnou cestu přes svůj pozemek.*“
19. Žalobkyně je přesvědčena, že z výše popsaných skutkových okolností vyplývá, že byly splněny zákonné podmínky pro zřízení nezbytné cesty, neboť:
 - a) kostel není dostatečně spojen s veřejnou cestou a
 - b) kostel nelze bez napojení na veřejnou cestu užívat.
20. Z toho důvodu je žalobkyně přesvědčena, že by měl soud povolit zřízení nezbytné cesty přes předmětný pozemek ke kostelu formou věcného práva.
21. Vzhledem k povaze a účelu kostela by nezbytná cesta měla být zřízena jako služebnost ve prospěch kostela, přičemž pozemek parc. č. 1 v k. ú. Zbraslav by měl být panujícím pozemkem. Nezbytná cesta by měla být vymezena jako služebnost stezky a cesty. Zajištění přístupu motorovými vozidly je nezbytné, neboť kostel navštěvují též starší nebo invalidní osoby. Nelze potom přehlížet ani potřebu využití osobního vozu při pohřbech nebo svatbách. Dále je nutné zohlednit nezbytnost přístupu osobními vozidly ale i těžkou technikou pro zajištění oprav a údržby kostela.
22. Protože kostel je pravidelně užíván i mimo pravidelný rozpis bohoslužeb, a to v různou denní i noční dobu a je také nutné zajistit péči o kostel a jeho údržbu a opravy, neměla by být služebnost omezená na konkrétní denní dobu.
23. Při rozhodování o výši náhrady za zřízení nezbytné cesty by měl soud přihlídnout též ke skutečnosti, že absenci přístupu zavinil stát, tedy sám žalovaný, když přístup měla

žalobkyně původně zajištěn prostřednictvím institutu obecního užívání předmětného pozemku.

V.
Absence výluk

24. Žalobkyně je přesvědčena, že zřízení nezbytné cesty nebrání žádná z výluk uvedených v ustanovení § 1032 občanského zákoníku.
25. Z historie místních poměrů popsaných výše vyplývá, že dříve měla žalobkyně přístup zajištěný na základě veřejného užívání předmětného pozemku. Žalobkyni nemůže jít k tíži, jak s předmětným pozemkem nakládal stát. Ústavní soud i Nejvyšší soud přitom soudům ukládají, aby posouzení zavinění absence přístupu byla posuzována mírně (nález ústavního soudu ze dne 12. ledna 2022, sp. zn. II. ÚS 1587/20, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. května 2024, sp. zn. 22 Cdo 2913/2023).
26. Důvodem nepovolení nezbytné cesty nemůže být ani skutečnost, že by nezbytná cesta měla vést přes uzavřený areál (ustanovení § 1032 odst. 2 občanského zákoníku). Je tomu tak proto, že kostel se nachází právě uvnitř areálu, takže nezbytná cesta by nevedla přes areál, ale k budově v areálu (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. listopadu 2016, sp. zn. 22 Cdo 3242/2015).

VI.
Účelová komunikace

27. Žalobkyně si je vědoma skutečnosti, že v minulosti měla zajištěný přístup ke kostelu přes předmětný pozemek z důvodu obecního (veřejného) užívání předmětného pozemku. V současnosti je však charakter předmětného pozemku jako veřejné účelové komunikace pochybný. Z toho důvodu si žalobkyně vyžádá rozhodnutí o určení veřejně přístupné účelové komunikace ve smyslu ustanovení § 142 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, a ustanovení § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.
28. Žalobkyně je připravena v návaznosti na podání návrhu na vydání rozhodnutí o určení veřejně přístupné účelové komunikace navrhnout přerušení řízení o povolení nezbytné cesty podle ustanovení § 109 odst. 2 písm. c) o. s. ř.

VII.
Petit

29. S ohledem na výše uvedené žalobkyně navrhuje, aby nadepsaný soud vydal následující

rozsudek

- I. **Povoluje se služebnost stezky a služebnost cesty spočívající v právu chůze a právu jízdy a v právu přepravovat náklad vozidlem taženým či tlačným přes pozemek parc. č. 12/1 v katastrálním území Zbraslav na pozemek parc. č. 1 v katastrálním území Zbraslav, a to bez časového omezení, v kteroukoliv**

denní i noční hodinu a ve prospěch každého vlastníka pozemku parc. č. 1 v katastrálním území Zbraslav a v rozsahu celého pozemku parc. č. 12/1 v katastrálním území Zbraslav.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náklady řízení.

Římskokatolická farnost u kostela sv. Jakuba Staršího Praha – Zbraslav